

Triodos  Bank

Halfjaarverslag 2016

Duurzaam bankieren

is het inzetten van
geld van spaarders
en beleggers die een
positieve verandering
teweeg willen brengen,
op een manier die
rekening houdt met de
gevolgen voor natuur,
cultuur en samenleving.
Daarbij wordt niet
alleen gekeken naar
de behoeften van de
huidige, maar ook van
toekomstige generaties.

Halfjaarverslag 2016

Triodos Bank NV

Pagina

Kerncijfers	4
Verslag van de Raad van Bestuur	6
Kerncijfers eerste halfjaar 2016 met verdeling over de vestigingen en bedrijfseenheden	10
Geconsolideerde balans per 30 juni 2016	12
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	13
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	14
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	16
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	20
Toelichting op de tussentijdse verkorte geconsolideerde financiële overzichten	22
Overige informatie	31
Adressen	35

Triodos Bank

Triodos Bank is medeoprichter van de Global Alliance for Banking on Values, een internationaal netwerk van waardengedreven banken - www.gabv.org

Deze versie van het verslag is een vertaling van de originele Engelstalige versie. In geval van strijdigheid tussen de Engelstalige versie en de Nederlandstalige versie is het Engelstalige jaarverslag leidend. De assurance heeft alleen betrekking op het originele Engelstalige Verslag.

Kerncijfers

Bedragen in miljoenen euro's	Eerste halfjaar 2016	31 december 2015
Financieel		
Tier 1 kernkapitaal	789	720
Eigen vermogen	835	781
Aantal certificaathouders	40.417	35.735
<hr/>		
Toevertrouwde middelen	7.615	7.283
Aantal rekeningen	737.859	707.057
<hr/>		
Kredieten	5.223	5.216
Aantal	48.970	44.418
<hr/>		
Balanstotaal	8.600	8.211
Fondsen in beheer*	4.044	4.087
<hr/>		
Totaal in beheer gegeven vermogen	12.644	12.298
<hr/>		
Tier 1 kernkapitaalratio	19,8%	19,0%
Totale kapitaalratio	19,8%	19,0%
Leverage Ratio	8,8%	8,4%
Liquidity Coverage Ratio	533%	451%
Net Stable Funding Ratio	157%	158%
<hr/>		
Per aandeel (in EUR)		
Nettovermogenswaarde ultimo periode	81	81
<hr/>		
Sociaal		
Aantal medewerkers ultimo periode**	1.190	1.121

	Eerste halfjaar 2016	31 december 2015
Totaal baten	105,7	104,4
Bedrijfslasten	-81,6	-73,9
Bijzondere waardeverminderingen kredietportefeuille	-0,2	-1,6
Waardeveranderingen deelnemingen	0,6	0,1
<hr/>		
Bedrijfsresultaat voor belastingen	24,5	29,0
Belastingen bedrijfsresultaat	-5,9	-7,1
<hr/>		
Nettowinst	18,6	21,9
<hr/>		
Bedrijfslasten/totaal baten	77%	71%
<hr/>		
Per aandeel (in EUR)		
Nettowinst***	1,88	2,41

* Inclusief fondsen in beheer bij gelieerde partijen die niet in de consolidatie zijn betrokken.

** Betreft alle medewerkers in dienst van Triodos Bank NV, exclusief medewerkers in dienst van de joint venture Triodos MeesPierson.

*** De nettowinst per aandeel is berekend over het in het boekjaar gemiddeld aantal uitstaande aandelen.

De verandering die wij willen ondersteunen

We willen positieve verandering door en voor mensen ondersteunen. Wij zijn van mening dat een beter milieu, een bloeiend cultureel leven en een verantwoordelijke samenleving gerealiseerd kunnen worden vanuit de grondgedachte 'Volg je hart. Gebruik je hoofd'. Deze ambitie is stevig verankerd in onze missie als bank en leidend voor wat wij doen en hoe we het doen. Wij verbinden spaarders met kredietnemers, beleggers met ondernemingen en bedrijven, en we bieden financiële en bancaire diensten om bij te dragen aan een positieve verandering. Een maatschappelijke verandering die veel mensen wenselijk en noodzakelijk achten.

De nieuwe economische realiteit

Ondertussen verandert de politieke en economische wereld in een adembenemend tempo. De implicaties van het recente EU-referendum in het Verenigd Koninkrijk en de gevolgen voor de wereldeconomie zijn onderwerp van veel speculatie. De presidentsverkiezingen in de VS in november zullen waarschijnlijk tot verdere onrust leiden. De vluchtelingencrisis en het toegenomen geweld worden voor grote delen van de wereld dagelijkse realiteit.

Deze ontwikkelingen raken ons allen, ook de banken. Tegelijk bieden ze voor Triodos Bank een stimulans om haar missie waar te maken door het ondersteunen van initiatieven die streven naar positieve verandering.

Bij het beoordelen van kredietoffertes of beleggingsmogelijkheden is het altijd onze prioriteit geweest om mensen in staat stellen hun geld bewust in te zetten om een positief verschil te maken. En dat te doen in de gemeenschappen waarin zij geworteld zijn en waarvan zij de waarden delen. Daarom verlenen wij kredieten aan duurzame ondernemers en verbinden we beleggers met duurzame beleggingen. Onze kredieten financieren we uit de tegoeden van onze spaarders en we betalen onze depositohouders rente omdat ze het ons mogelijk maken hun geld productief te laten werken in de reële economie.

In de eerste helft van 2016 hebben we veel initiatieven gefinancierd om deze ambitie waar te maken. Zo hebben we in België een bedrijf gefinancierd dat verlichting verhuurt, in plaats van mensen lampen te laten kopen om licht te krijgen. Het veranderen van het eigendomsmodel van het product heeft verstrekkende gevolgen voor de eindverantwoordelijkheid voor afval, efficiëntie en

milieu-impact. In dit geval wordt de CO₂-uitstoot aanzienlijk verminderd.

In Spanje werden in oktober 2015 Huertoseducativos.org en het crowdfundingplatform voor biologische schooltuinen gelanceerd. In juni 2016 hebben elf projecten hun crowdfundingcampagnes succesvol afgerond met een bedrag van in totaal EUR 18.000. In mei dit jaar heeft de Triodos Bank Spanje vestiging een nieuw kernbanksysteem geïmplementeerd, inclusief een flexibeler platform voor internetbankieren. In juli werd vervolgens de Mobiel Bankieren-app gelanceerd.

Triodos Finance in Frankrijk is actief lid van een initiatief om de uitgifte van de eerste Social Impact Bonds (SIB) in Frankrijk te faciliteren.

We hebben een nieuw kantoor geopend in het Spaanse Malaga en een kleine hub in Berlijn - dit brengt ons dichterbij de gemeenschappen waarin we opereren. Hierdoor kunnen we sneller en beter relaties met onze klanten opbouwen.

Triodos Investment Management organiseerde een bijeenkomst voor 180 particuliere beleggers en hun adviseur ter gelegenheid van de publicatie van het boek: Catalyzing Wealth for Change: Guide to Impact Investing, van Julia Balandina Jaquier. Tijdens deze bijeenkomst werd een interactieve discussie gevoerd over de kansen en uitdagingen van investeren met impact en de katalyserende rol van geld.

De gevolgen van de lage rente

Om positieve verandering teweeg te brengen en onze robuustheid als instelling te versterken, willen wij de ons toevertrouwde middelen zoveel mogelijk als krediet verstrekken aan duurzame ondernemers en projecten. Eind juni 2016 bedroeg het aandeel verleende duurzame kredieten 61%. We kunnen nooit alle middelen tegelijkertijd uitzetten, omdat we ervoor moeten zorgen voldoende geld beschikbaar te hebben voor spaarders die hun tegoeden willen opnemen. De middelen die we niet uitlenen, moeten op een veilige plaats worden ondergebracht. Deze worden vaak geplaatst bij centrale banken of overheidsinstellingen met geen of zeer weinig risico. De bredere economische realiteit van geen of

nauwelijks groei resulteert in een enorm overschot aan liquiditeit in de markten. Deze liquiditeit moet op de een of andere manier productief worden aangewend. Het betekent dat de rente ongekend laag is, waarbij de Europese Centrale Bank (ECB) zelfs een negatieve rente in rekening brengt. Voor de ECB is dit een bewuste keuze. De bank hoopt dat de beschikbaarheid van enorme hoeveelheden geld met een lage rente de kredietverlening voor economische groei zal stimuleren. Hierdoor worden banken gedwongen de rente te verlagen, voor zowel kredietnemers als voor spaarders. Sommige banken zijn in de loop van 2015 en in de eerste helft van 2016 al een negatieve rente gaan rekenen. De lage rente heeft vooral gevolgen voor Triodos Bank omdat de bank al haar kredieten financiert uit tegoeden. In een markt waar geld bijna 'gratis' beschikbaar is en overvloedige liquiditeiten tegen een negatieve rente worden uitgezet of belegd, is het handhaven van een redelijke rente uitdagend voor Triodos Bank. In de praktijk heeft een grotere toestroom van spaargelden een negatief effect op de financiële resultaten wanneer we deze gelden niet onmiddellijk in duurzame kredieten kunnen omzetten.

Ondanks de lage rente zijn de financiële resultaten van Triodos Bank in de eerste helft van 2016 over het algemeen volgens de verwachtingen – resultaten die een sterke basis vormen voor de verdere ontwikkeling van de bank. De overvloedige en 'goedkope' liquiditeit in de markt, met als gevolg vervroegde aflossingen, had een sterk effect op de nettogroei van de kredietportefeuille. Het verlenen van nieuwe kredieten verloopt volgens plan en in sommige landen zelfs beter dan verwacht.

Bancaire activiteiten

Over de eerste zes maanden van 2016 is het balanstotaal van Triodos Bank met 5% gegroeid naar EUR 8,6 miljard. In 2015 bedroeg de groei over dezelfde periode 8%. Een stabiele en gezonde toename van de kredietverlening is belangrijk voor Triodos Bank en draagt rechtstreeks bij aan de verwezenlijking van haar missie.

EUR 8,6 miljard

In de eerste zes maanden van 2016 nam het balanstotaal van Triodos Bank toe met 5% tot EUR 8,6 miljard.

630.000

Over de eerste zes maanden van 2016 steeg het aantal klanten met 23.000 naar een totaal van 630.000.

Over de eerste helft van het jaar nam onze kredietverlening gericht op impact toe met 4,1% (2015: 7%). Hypotheken namen een groot deel van deze stijging voor hun rekening. Over de eerste helft van 2016 nam het aantal toegekende hypotheken toe met 16%, tegen 22% over dezelfde periode vorig jaar. Over het algemeen is de groei van de kredietportefeuille bescheiden vergeleken met vorig jaar. Inkomen en resultaten staan onder druk door de toename in het aantal vroege aflossingen als gevolg van de lage rente, met name in Spanje. Wij verwachten dat dit op termijn zal normaliseren.

De ratio kredieten/deposito's, berekend voor onze kredietverlening gericht op impact, nam licht af van 62% eind 2015 naar 61% in de eerste helft van 2016. De totale kredietverlening als percentage van de deposito's daalde van 72% eind 2015 naar 69% op 30 juni 2016. Het cijfer van de totale kredietverlening omvat kortetermijnbeleggingen die worden gedaan uit liquiditeitsoverwegingen. Triodos Bank streeft naar een kredietverlening van 70% tot 80% van de toevertrouwde middelen.

Voor veel mensen blijft duurzaam bankieren bij Triodos Bank aantrekkelijk. De aan Triodos Bank toevertrouwde middelen, bestaande uit spaargelden, termijndeposito's en tegoeden op betaalrekeningen, groeiden over het eerste half jaar met 5%, tegen 8% over dezelfde periode in 2015. De waardeverminderingen voor de kredietportefeuille

bedroegen EUR 0,2 miljoen, vergeleken met EUR 1,6 miljoen over dezelfde periode in 2015. Dit wijst op een robuuste kredietportefeuille. Over de eerste zes maanden van 2016 steeg het aantal klanten met 23.000 naar een totaal van 630.000. Dit is een toename van 4%. Gedurende dezelfde periode steeg het eigen vermogen van Triodos Bank met 7% naar EUR 835 miljoen, tegen 4% over dezelfde periode in 2015. Van onze Europese vestigingen hebben we zeer positieve reacties ontvangen op campagnes om nieuw kapitaal aan te trekken ter behoud van de sterke vermogenspositie van Triodos Bank.

Fondsen in beheer

Fondsen in beheer bestaan uit twee onderdelen: het vermogen dat door Triodos Private Banking wordt beheerd, en het vermogen in de Triodos beleggingsfondsen waar Triodos Investment Management het beheer over voert. Ondanks uitdagende marktomstandigheden bleef het door Triodos Investment Management beheerde vermogen stabiel op EUR 3,1 miljard. De instroom bleef voor het merendeel van de fondsen sterk. Bij de SRI-fondsen werden de resultaten echter geneutraliseerd door lagere aandelenkoersen. Over de eerste helft van 2016 groeiden de door Triodos Private Banking beheerde fondsen met 5% naar bijna EUR 1 miljard (2015: 9%).

Gedurende het eerste half jaar groeide het totaal in beheer gegeven vermogen van de Triodos Groep met 2,8% naar EUR 12,6 miljard (respectievelijk 8,3% en EUR 11,5 miljard over de eerste helft van 2015).

Financiële resultaten

Over de eerste zes maanden van 2016 bedroeg de nettowinst van Triodos Bank EUR 18,6 miljoen. Dat is 15% minder dan over dezelfde periode in 2015 (EUR 21,9 miljoen).

Lagere rentemarges en de verplichte bijdrage aan het Nederlandse depositogarantiestelsel (DGS) zijn de voornaamste redenen voor de lagere nettowinst. Het DGS is in 2016 van kracht geworden. De extra kosten van de DGS-bijdrage verklaren grotendeels de duidelijke stijging van de efficiëntieratio (bedrijfslasten als percentage totaal van de baten): 77%, tegen 71% over dezelfde periode vorig jaar. De nieuwe wettelijke heffingen en overheidsbelastingen gerelateerd aan bankactiviteiten, bedroegen in totaal EUR 4,4 miljoen (2015: EUR 1,1 miljoen).

Vermogenspositie

Triodos Bank heeft een Common Equity Tier 1 ratio van 19,8%, wat een belangrijke indicator is van de solvabiliteit van de bank. Triodos Bank streeft een sterke kapitaalpositie na. Om deze positie te behouden en verdere groei van de kredietportefeuille mogelijk te maken, blijft de bank nieuw kapitaal aantrekken. Dit vindt plaats binnen het Europese vestigingenennetwerk en via gerichte campagnes. In de eerste zes maanden van 2016 trok de bank EUR 39,6 miljoen aan nieuw kapitaal aan.

Vooruitzichten

Triodos Bank verwacht ook in de tweede helft van 2016 verdere groei. Om deze groei te schragen, beoogt de bank in de tweede helft van 2016 EUR 60 tot EUR 75 miljoen aan kapitaal aan te trekken.

Voor de tweede helft van 2016 verwachten wij een gestage groei van de toevertrouwde middelen en de kredietverlening aan duurzame ondernemers en projecten. Vervroegde aflossingen van kredieten kunnen echter een beperkend effect hebben op de nettogroei van de kredietportefeuille. Onvoorziene omstandigheden buiten beschouwing gelaten, verwacht Triodos Bank dat haar balanstotaal volgens plan circa 10% zal stijgen.

De nettowinst zal naar verwachting uitkomen op EUR 25 tot 33 miljoen, in lijn met de planning (3 tot 5% rendement op eigen vermogen).

Zeist, 26 augustus 2016

Raad van Bestuur van Triodos Bank

Kerncijfers eerste halfjaar 2016 met verdeling over de vestigingen en bedrijfseenheden

in duizenden EUR	Bank Nederland	Bank België	Bank Verenigd Koninkrijk	Bank Spanje	Bank Duitsland	Totaal bank- activiteiten	Investment Management	Investment Advisory Services	Private Banking	Overig	Eliminatie intragroep- transacties	Totaal
Toevertrouwde middelen	2.972.657	1.590.283	1.088.382	1.773.154	199.283	7.623.759					-9.053	7.614.706
Aantal rekeningen	368.999	70.658	51.194	233.897	13.111	737.859						737.859
Kredieten	2.130.231	1.255.808	777.235	847.697	212.382	5.223.353					-714	5.222.639
Aantal	34.092	3.109	1.491	7.957	2.321	48.970						48.970
Balanstotaal	3.462.609	1.790.417	1.304.523	1.995.510	265.105	8.818.164				1.255.827	-1.473.758	8.600.233
Fondsen in beheer							3.040.295	28.258	962.634	12.889		4.044.076
Totaal in beheer gegeven vermogen	3.462.609	1.790.417	1.304.523	1.995.510	265.105	8.818.164	3.040.295	28.258	962.634	1.268.716	-1.473.758	12.644.309
Totaal baten	32.541	19.763	14.738	17.189	3.462	87.693	14.929	316	2.535	1.681	-1.417	105.737
Bedrijfslasten	-21.846	-13.504	-10.625	-17.035	-4.230	-67.240	-10.818	-231	-2.038	-2.755	1.439	-81.643
Bijzondere waardeverminderingen kredietportefeuille	1.077	-241	38	-1.066	21	-171						-171
Waardeveranderingen deelnemingen										573		573
Bedrijfsresultaat	11.772	6.018	4.151	-912	-747	20.282	4.111	85	497	-501	22	24.496
Belastingen bedrijfsresultaat	-2.821	-1.876	-892	397	175	-5.017	-1.027	-21	-125	346	-6	-5.850
Nettowinst	8.951	4.142	3.259	-515	-572	15.265	3.084	64	372	-155	16	18.646
Gemiddeld aantal medewerkers op voltijdbasis	167,3	115,2	123,4	260,2	41,8	707,9	124,5	1,7	19,3	208,1		1.061,5
Bedrijfslasten/totaal baten	67%	68%	72%	99%	122%	77%	72%	73%	80%			77%

Geconsolideerde balans per 30 Juni 2016

voor winstverdeling in duizenden EUR	Noot*	30.06.2016	31.12.2015
Activa			
Kasmiddelen		597.660	285.819
Overheidspapier		177.460	213.233
Banken		556.351	545.152
Leningen	1	5.222.639	5.215.692
Rentedragende waardepapieren	2	1.756.279	1.689.968
Aandelen		20	65
Deelnemingen		17.878	13.803
Immateriële vaste activa		24.946	18.589
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen		57.018	58.392
Overige activa		25.784	18.154
Overlopende activa		164.198	152.284
Totaal activa		8.600.233	8.211.151
Passiva en eigen vermogen			
Banken		34.975	39.798
Toevertrouwde middelen	3	7.614.706	7.282.564
Overige schulden		21.137	20.744
Overlopende passiva		85.266	78.840
Voorzieningen		3.540	3.438
Achtergestelde schulden		5.250	5.250
Restant en opgevraagd kapitaal		518.638	484.329
Agioreserve		129.222	123.935
Herwaarderingsreserve		1.055	503
Wettelijke reserve		17.876	11.286
Overige reserves		149.922	119.737
Resultaat boekjaar		18.646	40.727
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		8.600.233	8.211.151
Voorwaardelijke schulden	4	69.623	63.060
Onherroepelijke faciliteiten	5	797.148	717.672
		866.771	780.732

* Betreft noten in de toelichting die begint op pagina 22.

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

in duizenden EUR	Eerste halfjaar 2016	Eerste halfjaar 2015
Baten		
Rentebaten	87.474	91.627
Rentelasten	-17.338	-20.298
Rente	70.136	71.329
Opbrengsten uit overige deelnemingen	124	99
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	124	99
Provisiebaten	36.969	33.928
Provisielasten	-1.795	-1.669
Provisie	35.174	32.259
Resultaat uit financiële transacties	210	400
Overige baten	93	273
Overige baten	303	673
Totaal baten	105.737	104.360
Lasten		
Personeels- en andere beheerskosten	77.368	70.284
Afschrijvingen en waardeveranderingen materiële en immateriële vaste activa	4.275	3.629
Bedrijfslasten	81.643	73.913
Waardeverminderingen kredietportefeuille	171	1.561
Waardeveranderingen deelnemingen	-573	-116
Totaal lasten	81.241	75.358
Bedrijfsresultaat voor belastingen	24.496	29.002
Belastingen bedrijfsresultaat	-5.850	-7.072
Nettowinst	18.646	21.930
Bedragen in euro's		
Nettowinst per aandeel	1,88	2,41

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

in duizenden EUR	Eerste halfjaar 2016	Eerste halfjaar 2015
Nettoresultaat	18.646	21.930
Herwaardering vastgoed, bedrijfs- middelen en deelneming na belastingen	547	12
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen	-170	442
Totaal rechtstreeks in eigen vermogen verwerkt	377	454
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	19.023	22.384

Deze pagina is bewust blanco gelaten

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

in duizenden EUR	Aandelen kapitaal	Agio reserve	Herwaarderings reserve	Wettelijke reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen per 31 december 2014	450.732	117.911	390	5.510	98.957	30.125	703.625
Uitbreiding aandelenkapitaal	4.590	2.621					7.211
Stockdividend	8.739	-8.739					-
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelneming na belastingen			12				12
Realisatie van herwaardering			5		-5		-
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen				442			442
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves					12.375	-12.375	-
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend						-17.750	-17.750
Dividend niet in contanten uitgekeerd					13.633		13.633
Overboeking naar of vrijval van wettelijke reserve ontwikkelingskosten				2.095	-2.095		-
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen					-6		-6
Resultaat boekjaar						21.930	21.930
Eigen vermogen per 30 juni 2015	464.061	111.793	407	8.047	122.859	21.930	729.097
Uitbreiding aandelenkapitaal	20.268	12.142					32.410
Stockdividend	-	-					-
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelneming na belastingen			92				92
Realisatie van herwaardering			4		-4		-
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen				121			121
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves					-	-	-
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend						-	-
Dividend niet in contanten uitgekeerd					-		-
Overboeking naar of vrijval van wettelijke reserve ontwikkelingskosten				3.118	-3.118		-
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen					-		-
Resultaat boekjaar						18.797	18.797
Eigen vermogen per 31 december 2015	484.329	123.935	503	11.286	119.737	40.727	780.517

in duizenden EUR	Aandelen kapitaal	Agio reserve	Herwaarderings reserve	Wettelijke reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen per 31 december 2015	484.329	123.935	503	11.286	119.737	40.727	780.517
Uitbreiding aandelenkapitaal	24.570	15.026					39.596
Stockdividend	9.739	-9.739					-
Herwaardering vastgoed, bedrijfsmiddelen en deelneming na belastingen			547				547
Realisatie van herwaardering			5		-5		-
Koersresultaat bedrijfsuitoefening in het buitenland na belastingen				-170			-170
Winstverdeling vorig boekjaar, toevoeging aan de overige reserves					21.368	-21.368	-
Winstverdeling vorig boekjaar, dividend						-19.359	-19.359
Dividend niet in contanten uitgekeerd					15.582		15.582
Overboeking naar of vrijval van wettelijke reserve ontwikkelingskosten				6.760	-6.760		-
In- of verkoop eigen certificaten van aandelen					-		-
Resultaat boekjaar						18.646	18.646
Eigen vermogen per 30 juni 2016	518.638	129.222	1.055	17.876	149.922	18.646	835.359

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in duizenden EUR	Eerste halfjaar 2016	Eerste halfjaar 2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Nettowinst	18.646	21.930
Aanpassingen voor:		
• afschrijvingen	4.275	3.629
• bijzondere waardeverminderingen kredietportefeuille	171	1.561
• waardeveranderingen deelnemingen	-573	-116
• koersverschillen vastgoed en bedrijfsmiddelen	5	-
• mutaties voorzieningen	102	342
• overige mutaties overlopende posten	-5.488	-876
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	17.138	26.470
Mutatie overheidspapier	35.773	-47.754
Mutatie banken, niet direct opeisbare tegoeden	84.653	7.761
Mutatie kredieten	-7.118	-330.135
Mutaties aandelen	45	-16
Mutatie banken, niet direct opeisbare schulden	-4.823	-2.403
Mutatie toevertrouwde middelen	332.142	515.172
Overige mutaties uit operationele activiteiten	-7.241	-9.772
Kasstroom uit operationele activiteiten	450.569	159.323

in duizenden EUR	Eerste halfjaar 2016	Eerste halfjaar 2015
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Netto investeringen in:		
• beleggingen in rentedragende waardepapieren	-250.462	-477.586
• desinvesteringen rentedragende waardepapieren	184.151	515.252
• deelnemingen	-3.126	-214
• immateriële vaste activa	-8.233	-3.845
• vastgoed en bedrijfsmiddelen	-1.025	-4.081
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-78.695	29.526
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Uitbreiding aandelenkapitaal	39.596	7.211
Betaling contant dividend	-3.777	-4.117
In- en verkoop eigen certificaten van aandelen	-	-6
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	35.819	3.088
Netto kasstroom	407.693	191.937
Liquiditeiten begin periode	584.562	359.677
Liquiditeiten ultimo periode	992.255	551.614
Direct opeisbare tegoeden bij centrale banken	597.660	250.644
Direct opeisbare tegoeden bij banken	394.595	300.970
Liquiditeiten ultimo periode	992.255	551.614
Aanvullende presentatie van kasstroom uit operationele activiteiten		
Betaalde rente	-19.313	-22.417
Ontvangen rente	84.600	88.424
Over winst betaalde belasting	-9.465	-11.044
Uit investeringen ontvangen dividend	124	99

Toelichting op de tussentijdse verkorte geconsolideerde financiële overzichten

Algemeen

Triodos Bank, statutair gevestigd aan de Nieuweroordweg 1 te Zeist, is een naamloze vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Nederlands recht.

Gehanteerde grondslagen

De tussentijdse verkorte geconsolideerde jaarrekening ('het halfjaarverslag') is opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 394, 'Tussentijdse berichten' en in overeenstemming met de wettelijke bepalingen voor de jaarrekening van banken opgenomen in afdeling 14, titel 9, boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Aangezien in dit halfjaarverslag niet alle informatie en toelichtingen zijn opgenomen die vereist zijn voor de jaarrekening over het volledige boekjaar, moet het in samenhang worden gelezen met de jaarrekening van Triodos Bank NV over het boekjaar eindigend op 31 december 2015.

Het halfjaarverslag is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

De toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent met de grondslagen gehanteerd in het voorgaande boekjaar en in de overeenkomstige tussentijdse verslagperiode.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Algemeen

Tenzij anders vermeld, worden activa gewaardeerd op kostprijs, waarbij voor vorderingen rekening wordt gehouden met een eventuele voorziening voor dubieuze debiteuren.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Triodos Bank zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom uit Triodos Bank van middelen die economische voordelen in

zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en/of alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Activa en verplichtingen worden niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, respectievelijk waarin de dienst is verleend. Opbrengsten worden verantwoord indien Triodos Bank alle belangrijkste risico's met betrekking tot de handelsgoederen heeft overgedragen aan de koper.

Rentebaten en provisies uit hoofde van kredietverlening worden niet in de winst- en verliesrekening verantwoord indien gerede twijfel bestaat omtrent de inbaarheid van de rentebaten en provisies.

Het halfjaarverslag is opgesteld in euro's, de functionele valuta van Triodos Bank.

Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de opstelling van de jaarrekening

De opstelling van het halfjaarverslag vereist dat Triodos Bank schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, de voorwaardelijke activa en verplichtingen per de balansdatum en de verantwoorde baten en lasten over de zesmaandelijke verslagperiode. Dit betreft voornamelijk de methoden voor het bepalen van de reële waarde van activa en verplichtingen en de bepaling van bijzondere waardeverminderingen en andere waardeveranderingen. Het betreft mede het beoordelen van de situaties op basis van beschikbare financiële gegevens en informatie. Voor bepaalde categorieën activa en passiva kan het inherente schattingsrisico hoger zijn als gevolg van gebrek aan liquiditeit in de relevante markten. Hoewel deze schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen en acties naar beste weten van de Directie zijn gemaakt, kunnen de daadwerkelijke uitkomsten afwijken van de schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van administratieve schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien of in de periode van herziening en toekomstige perioden indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Bij het opstellen van deze tussentijdse halfjaarcijfers zijn voor significante beoordelingen door het management in het toepassen van de grondslagen voor financiële verslaggeving en de belangrijkste bronnen van schattingen met betrekking tot onzekerheden, dezelfde uitgangspunten gehanteerd zoals toegepast bij het opstellen van de jaarrekening over het boekjaar eindigend op 31 december 2015.

Grondslagen voor consolidatie

Het halfjaarverslag omvat de financiële gegevens van Triodos Bank, haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover Triodos Bank zeggenschap uitoefent. Er is sprake van zeggenschap als Triodos Bank de directe of indirecte bevoegdheid heeft om het financiële en operationele

beleid van een entiteit te bepalen teneinde voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteit. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin Triodos Bank een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In het halfjaarverslag zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd. De financiële gegevens van joint ventures zijn geconsolideerd naar evenredigheid van het aangehouden belang, indien consolidatie noodzakelijk is voor het inzicht in het vermogen en resultaat van Triodos Bank NV.

Overzicht van kapitaalbelangen conform artikel 2:379 en 2:414 BW:

- Kantoor Buitenzorg BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Kantoor Nieuweroord BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Stichting Triodos Beleggersgiro te Zeist, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Custody BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Finance BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos IMMA BVBA te Brussel, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos Investment Management BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;

- Triodos Investment Advisory Services BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie;
- Triodos MeesPierson Sustainable Investment Management BV te Zeist, belang 50%, joint venture met gezamenlijke zeggenschap, consolidatie naar evenredigheid van het gehouden belang;
- Triodos Nieuwbouw BV te Zeist, belang 100%, groepsmaatschappij, volledige consolidatie.

Transacties in vreemde valuta

Activa en verplichtingen samenhangend met transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de contante koers per balansdatum. Transacties en de daaruit voortvloeiende baten en lasten in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de geldende koers per transactiedatum. Hieruit voortvloeiende koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als 'Resultaat uit financiële transacties'.

Bedrijfsuitoefening in het buitenland

De activa en verplichtingen van activiteiten in buitenlandse bedrijfseenheden buiten de Eurozone worden omgerekend tegen de contante koers per balansdatum. De baten en lasten van activiteiten in buitenlandse business eenheden buiten de Eurozone worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Hieruit voortvloeiende koersverschillen worden rechtstreeks als wettelijke reserve ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Afdekking van de netto-investering in buitenlandse activiteiten

Valutakoersverschillen die optreden bij de heromrekening van een financiële verplichting die wordt aangemerkt als afdekking van de netto-investering in buitenlandse bedrijfseenheden buiten de Eurozone, worden direct in het eigen vermogen verwerkt, in de reserve omrekeningsverschillen, voor zover de afdekking effectief is. Het niet-effectieve deel wordt als last in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden derivaten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactie-kosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op die hierna beschreven manier gewaardeerd.

Banken en kredieten

De vorderingen op banken en de kredieten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen. Het bijzondere waardeverminderingverlies wordt per post bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met de waarde van de verstrekte zekerheden.

Alle zakelijke kredieten in de portefeuille worden periodiek en op individuele basis beoordeeld. De frequentie van de beoordeling hangt af van de kredietwaardigheid van de debiteur, de mate van blootstelling aan de markt en de markt waarop de debiteur actief is. Particuliere kredieten worden op portefeuilleniveau beoordeeld en waar nodig op individuele basis. Voor de achterstallige betalingen van debiteuren geldt dat deze worden besproken (en zo nodig van actie voorzien) in de kredietcommissie van de desbetreffende vestiging. Debiteuren waarbij getwijfeld wordt aan de continuïteit van het kernbedrijf en/of die langdurig in verzuim zijn bij het voldoen van de overeengekomen rente- en aflossingstermijnen vallen in de categorie dubieuze debiteuren en zullen intensief worden gevolgd.

Er worden voorzieningen voor dubieuze debiteuren getroffen voor het verschil tussen het totaalbedrag van de uitstaande verplichting van de debiteur aan Triodos Bank en de toekomstige verwachte kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het contract. Deze individuele voorzieningen omvatten voorzieningen voor tegemoetkoming of herfinanciering aan

debiteuren die financiële problemen ondervinden. Dit wordt uitsluitend aan de desbetreffende debiteur verleend om de moeilijkheden in deze uitzonderlijke omstandigheden het hoofd te bieden. Deze maatregelen worden omschreven als coulance.

Er is een voorziening getroffen voor geleden maar nog niet gerapporteerde debiteurenverliezen (Incurred But Not Reported bad debts, IBNR) ter dekking van de periode tussen de gebeurtenis die ertoe leidt dat de debiteur als dubieus wordt aangemerkt en het moment waarop dit feit bekend is bij Triodos Bank. Dit is een generieke voorziening op basis van statistische gegevens. Triodos Bank past een deel van het verwachte verlies toe om de IBNR te berekenen.

Overheidspapier en rentedragende waardepapieren

Overheidspapier en rentedragende waardepapieren behoren tot de beleggingsportefeuille en worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde, onder aftrek van een eventueel waardeverminderingverlies. Verschillen tussen de verkrijgingsprijs en aflossingswaarde worden afgeschreven over de resterende looptijd van de waardepapieren en worden op de balans verantwoord als overlopende activa en passiva. Gerealiseerde waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Aandelen

De aandelen behoren niet tot de handelsportefeuille en worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Deelnemingen

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen reële waarde. In geval het een deelneming betreft met een notering aan een actieve effectenbeurs, wordt de reële waarde gelijkgesteld aan de laatst bekende beurskoers. In geval het een deelneming betreft zonder een notering aan een actieve effectenbeurs of zonder regelmatige beursnotering,

wordt de reële waarde naar beste kunnen bepaald aan de hand van alle ter beschikking staande gegevens, waaronder een door een externe accountant goedgekeurde jaarrekening, tussentijdse financiële informatie van de instelling en eventueel andere ter beschikking van Triodos Bank staande gegevens ter zake. Ongerealiseerde waardeveranderingen van deelnemingen waarop geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden rechtstreeks via de herwaarderingsreserve toegevoegd c.q. onttrokken aan het eigen vermogen, met uitzondering van waardeveranderingen beneden de verkrijgingsprijs, welke rechtstreeks in de winst- en verliesrekening worden verantwoord.

Gerealiseerde waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Koersverschillen als gevolg van de omrekening van vreemde valuta worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Deze kosten omvatten voornamelijk de rechtstreekse arbeidskosten bij beëindiging van de ontwikkelingsfase. De afschrijvingen worden bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.

De ontwikkelingskosten van het banksysteem worden vanaf het moment van ingebruikname afgeschreven op basis van de economische levensduur. De huidige economische levensduur eindigt in december 2020.

De managementcontracten waarvoor Triodos Bank heeft betaald bij verwerving van de deelneming in Triodos Investment Management BV worden tot oktober 2026 afgeschreven over een termijn van twintig jaar. Hiervoor is geen bijzondere waardevermindering verantwoord.

Aangekochte computersoftware wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur. Deze periode bedraagt maximaal vijf jaar.

Vastgoed en bedrijfsmiddelen

Vastgoed in ontwikkeling wordt gewaardeerd tegen de bestede kosten of lagere te verwachten vervangingswaarde bij oplevering. De bestede kosten bestaan uit aan derden verrichte betalingen.

Vastgoed in eigen gebruik wordt gewaardeerd tegen actuele waarde, die is afgeleid van de vervangingswaarde. Taxatie gebeurt ten minste iedere vijf jaar door een externe taxateur. De laatste taxatie heeft plaatsgevonden in november 2013. Gebouwen in eigen gebruik worden lineair afgeschreven op basis van een geschatte economische levensduur van 40 jaar. Op terreinen in eigen gebruik wordt niet afgeschreven.

Bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijnen variëren van drie tot tien jaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen bestaan voornamelijk uit een voorziening voor groot onderhoud gebouwen die is gebaseerd op een langjarig onderhoudsprogramma.

In- en verkoop eigen certificaten van aandelen

De inkoop en heruitgifte van eigen certificaten van aandelen wordt ten laste respectievelijk ten gunste van de overige reserves gebracht. Een saldo dat resteert na heruitgifte van alle ingekochte eigen certificaten staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Inkoop van eigen certificaten kan plaatsvinden tot een maximum van 2% van het aantal uitstaande aandelen.

Tot inkoop van eigen certificaten kan worden besloten indien het aanbod van bestaande certificaten groter is dan de vraag naar nieuwe certificaten. Hiertoe is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een machtiging verstrekt aan de Directie.

Derivaten en hedge accounting

Afgeleide financiële instrumenten bestaande uit valutatermijncontracten en renteswaps worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, met waardering na eerste opname op elke balansdatum, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast. Reële waarden worden ontleend aan genoteerde marktprijzen in actieve markten, met uitzondering van renteswaps, waarvan de reële waarde wordt bepaald door contantewaarde-berekening tegen de geldende markttrente. Veranderingen in de reële waarde worden in de winst- en verliesrekening opgenomen als resultaat uit financiële transacties.

In contracten besloten derivaten dienen te worden afgescheiden van het basiscontract en apart te worden verantwoord tegen reële waarde, indien:

- de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn;
- een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen; en
- het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Op valutatermijncontracten die worden gesloten om monetaire activa en passiva in buitenlandse valuta's af te dekken, wordt hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel toegepast. Hedge accounting wordt toegepast om te zorgen dat de in de winst- en verliesrekening opgenomen baten en lasten die voortkomen uit de omrekening van de monetaire posten, worden gecompenseerd met waardewijzigingen van valutatermijncontracten voortvloeiend uit het verschil tussen de contante koers op de afsluitdatum en die op de verslagdatum.

Het verschil tussen de waarde van het valutatermijncontract tegen de contante koers op de afsluitdatum en de waarde van het valutatermijncontract tegen de termijnkoers wordt via de winst- en verliesrekening geamortiseerd over de looptijd van het valutatermijncontract.

Indien hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast om renterisico's af te dekken, worden de derivaten gewaardeerd tegen reële waarde bij eerste opname. Zolang een derivaat bedoeld is om een renterisico in verband met een verwachte toekomstige transactie af te dekken, wordt deze niet opnieuw gewaardeerd. Zodra een verwachte transactie leidt tot opname van een financieel actief of passief in de winst- en verliesrekening, worden de baten en lasten in verband met het derivaat opgenomen in de winst- en verliesrekening in dezelfde periode als die waarin het actief of passief invloed heeft op het resultaat.

Triodos Bank heeft haar hedgingstrategie en de relatie tussen die strategie en de doelstelling van risicomangement schriftelijk vastgelegd. Triodos Bank heeft schriftelijk haar beoordeling vastgelegd of de derivaten die worden gebruikt in hedgetransacties effect sorteren in het compenseren van:

- valutaresultaten van de afgedekte posten met behulp van algemene documentatie;
- rentebaten en -lasten van de afgedekte posten met behulp van documentatie per afgedekte post.

Elke overhedge wordt rechtstreeks opgenomen in de winst- en verliesrekening tegen de reële waarde.

Hedgerelaties worden beëindigd als de betreffende derivaten aflopen of worden verkocht. De cumulatieve winst of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de winst- en verliesrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst- en verliesrekening.

Belastingen bedrijfsresultaat

De belastingen worden op basis van geldende tarieven voor de belastingen naar de winst berekend over het resultaat vóór belastingen. Hierbij wordt rekening gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen, aftrekposten, bijtellingen en verschillen tussen de commerciële en fiscale boekwaarde.

Belastinglatenties als gevolg van tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale boekwaarde worden gewaardeerd tegen nominale waarde voor zover deze kunnen worden verrekend met toekomstige belastbare winsten.

Belastinglatenties die voortkomen uit bedrijfsverliezen worden beoordeeld op elke verslagdatum. Voor zover toekomstige belastbare winsten de opgenomen belastingverliezen niet te boven gaan, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen.

Winst per aandeel

De winst per aandeel wordt berekend op basis van het gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen. Bij de berekening van het gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen geldt het volgende:

- door Triodos Bank gehouden eigen aandelen worden in mindering gebracht op het totale aantal uitstaande aandelen;
- de berekening gaat uit van de maandelijkse gemiddelden.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht toont de mutatie van de geldmiddelen van Triodos Bank, uitgesplitst in operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen bestaan uit kasmiddelen en de direct opeisbare tegoeden bij banken. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Activa

1. Kredieten

in duizenden EUR	30-jun-16	31-dec-15
Kredieten	5.276.718	5.283.743
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-54.079	-68.051
Totaal saldo	5.222.639	5.215.692

Dit betreft kredieten aan klanten.

De hypotheekverstrekking, onderdeel van de kredietportefeuille, groeide met 16% tot EUR 715,4 miljoen (2015: EUR 616,2 miljoen).

De kredietportefeuille bevat EUR 550,0 miljoen (2015: EUR 726,5 miljoen) in leningen aan gemeenten met een oorspronkelijke vervaldatum van maximaal een jaar en een dag.

Het verloop van de voorziening voor dubieuze debiteuren is als volgt:

	30-jun-16			31-dec-15		
	Specifiek	Algemeen	Totaal	Specifiek	Algemeen	Totaal
Balanswaarde per 1 januari	65.493	2.558	68.051	66.717	997	67.714
Toevoeging	3.368	176	3.544	11.796	1.778	13.574
Afboeking	-13.285	-	-13.285	-7.682	-	-7.682
Vrijval	-3.547	-95	-3.642	-5.591	-228	-5.819
Koersverschillen	-554	-35	-589	253	11	264
Totaal saldo	51.475	2.604	54.079	65.493	2.558	68.051

De voorziening heeft geen betrekking op voorwaardelijke schulden en onherroepelijke faciliteiten.

De voorziening voor dubieuze debiteuren is inclusief een voorziening voor geleden maar nog niet gerapporteerde kredietverliezen (IBNR-voorziening) ad EUR 2,6 miljoen (2015: EUR 2,6 miljoen).

2. Rentedragende waardepapieren

in duizenden EUR	30-jun-16	31-dec-15
Nederlandse staatsobligaties	119.800	119.800
Belgische staatsobligaties	260.600	285.600
Spaanse staatsobligaties	357.300	332.300
Staatsobligaties van het Verenigd Koninkrijk	77.523	87.733
Overige obligaties	941.056	864.535
Totaal saldo	1.756.279	1.689.968

De overige obligaties betreffen in het merendeel door de staat gegarandeerde obligaties.

3. Toevertrouwde middelen

in duizenden EUR	30-jun-16	31-dec-15
Spaargelden	5.049.077	4.866.530
Overige toevertrouwde middelen	2.565.629	2.416.034
Totaal saldo	7.614.706	7.282.564

Toevertrouwde middelen onderverdeeld naar resterende looptijd:

in duizenden EUR	30-jun-16	31-dec-15
Direct opeisbaar	6.025.721	5.621.324
1 tot 3 maanden	671.974	709.071
3 maanden tot 1 jaar	392.806	433.928
1 tot 5 jaar	451.886	446.953
Langer dan 5 jaar	72.319	71.288
Totaal saldo	7.614.706	7.282.564

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

4. Voorwaardelijke schulden

Dit betreft kredietvervangende en niet-kredietvervangende garanties die gedeeltelijk zijn gedekt door geblokkeerde rekeningen tot hetzelfde bedrag.

5. Onherroepelijke faciliteiten

Dit betreft het geheel van verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening.

Overige informatie

Solvabiliteit

in duizenden EUR

De berekening van de Common Equity Tier 1-ratio en de Total Capital ratio is gebaseerd op de rapportageplicht per de verslagdatum op grond van de Europese richtlijn en verordening inzake kapitaalvereisten (Capital Requirements Directive (CRD) en Capital Requirements Regulation (CRR)).

Het Tier 1 kapitaal, Tier 2 kapitaal en totale kapitaal luiden als volgt:

in duizenden EUR	Bedrag per verslag datum 30-jun-16	Bedragen behoudens pre-regulering (EU) ¹⁾	Bedrag per verslag datum 31-dec-15	Bedragen behoudens pre-regulering (EU) ¹⁾
Kapitaalinstrumenten en daaraan gerelateerde agioreserves waarin begrepen: gewone aandelen	647.860		608.264	
Ingehouden winsten ²⁾	–		–	
Cumulatieve niet-gerealiseerde resultaten (en overige reserves, ter verwerking van niet-gerealiseerde resultaten, overeenkomstig de toepasselijke verslaggevingsregels).	168.853		131.526	
Onafhankelijk beoordeelde tussentijdse winsten na aftrek van eventuele voorzienbare last of dividend ²⁾	–		–	
Common Equity Tier 1 (CET 1) vóór vereiste aanpassingen	816.713		739.790	
Immateriële vast activa (na aftrek van betreffende belastingverplichting)	-23.499	–	-17.134	–
Uitgestelde belastingvorderingen die berusten op toekomstige winstgevendheid en niet voortkomen uit tijdelijke verschillen (na aftrek van betreffende belastingverplichting indien is voldaan aan de voorwaarden in Artikel 38 (3) CRR).	-4.269	-2.846	-2.779	-4.169

in duizenden EUR	Bedragen		Bedragen	
	Bedrag per verslag datum 30-jun-16	behoudens pre-regulering (EU) ¹⁾	Bedrag per verslag datum 31-dec-15	behoudens pre-regulering (EU) ¹⁾
Vereiste aanpassingen aan Common Equity Tier 1 voor bedragen die moeten worden onderworpen aan de behandeling vóór toepassing van de CRR				
Vereiste aanpassingen voor niet-gerealiseerde resultaten overeenkomstig Artikel 467 en 468 CRR	-422		-302	
Waarin begrepen: filter voor niet-gerealiseerde winst op onroerende zaken	-80	-120	-117	-78
Waarin begrepen: filter voor niet-gerealiseerde winst op deelnemingen	-342	-513	-185	-123
Totaal vereiste aanpassingen aan Common Equity Tier 1 (CET1)	-28.190		-20.215	
Common Equity Tier 1 (CET1)	788.523		719.575	
Aanvullend Tier 1-kapitaal (AT1)	-		-	
Tier 1-kapitaal (T1 = CET1 + AT1)	788.523		719.575	
Tier 2-kapitaal (T2): instrumenten en voorzieningen				
Kapitaalinstrumenten en daaraan gerelateerde agioreserves ³⁾	35		557	
Tier 2-kapitaal (T2) vóór vereiste aanpassingen	35		557	
Tier 2-kapitaal (T2)	35		557	
Totale kapitaal (T1 + T2)	788.558		720.132	
Risicogewogen activa uit hoofde van bedragen die onderworpen zijn aan de behandeling vóór toepassing van de CRR en behandelingen tijdens de overgangsperiode zoals voorgeschreven in de CRR (d.w.z. resterende bedragen overeenkomstig de CCR).				
	3.990.785		3.786.145	
Totaal risicogewogen activa	3.990.785		3.786.145	
Kapitaalratio's en buffers				
Common Equity Tier 1 (als percentage van risicodragende activa) ⁴⁾	19,8%		19,0%	
Tier 1-kapitaal (als percentage van risicodragende activa) ⁴⁾	19,8%		19,0%	
Totale kapitaal (als percentage van risicodragende activa) ⁴⁾	19,8%		19,0%	

- 1) Bedragen die onderworpen moeten worden aan de behandeling vóór toepassing van de CRR of het door de CRR voorgeschreven resterend bedrag.
- 2) Overeenkomstig de CRR zijn ingehouden winsten de resultaten van de kredietinstelling die door definitieve bestemming van het resultaat of met voorafgaande toestemming van de bevoegde toezichthouder in het Tier 1 kernkapitaal zijn opgenomen.
- 3) Dit betreft achtergestelde schulden die voor 0,7% (2015: 10,6%) in het kapitaal zijn meegewogen omdat de looptijd korter is dan 5 jaar.
- 4) De Nederlandsche Bank vereist dat de Common Equity Tier 1-ratio minimaal 4,5% bedraagt, de Tier 1-ratio minimaal 6% en de Total Capital-ratio minimaal 8%.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat Triodos Bank haar betalingsverplichtingen jegens haar klanten en wederpartijen op enig moment niet na kan komen zonder onacceptabele verliezen te lijden.

Spaargelden en deposito's van klanten worden aangetrokken ter financiering van de kredietverlening door Triodos Bank. Het surplus wordt voornamelijk ondergebracht bij centrale banken of financiële instellingen, of belegd in deposito's en obligaties. Triodos Bank heeft een sterke liquiditeitspositie en wordt vrijwel volledig gefinancierd door vermogen en tegoeden van particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen. Hierdoor hoeft Triodos Bank voor haar financiering geen beroep te doen op de grootzakelijke geld- en kapitaalmarkten.

De totale liquiditeitspositie van Triodos Bank wordt op dagelijkse basis bijgehouden. Daarnaast wordt de gedetailleerde liquiditeitspositie in haar geheel en op filiaalniveau wekelijks gerapporteerd aan de Chief Financial Officer. Verder wordt elke maand over de liquiditeitsratio's verslag uitgebracht aan het Asset and Liability Committee.

- De Liquidity Coverage Ratio (LCR): dient om een toereikend niveau van onbezwaarde activa van hoge kwaliteit te garanderen die kunnen worden omgezet in contanten, zodat men onder een door toezichthouders vastgesteld liquiditeitsstressscenario gedurende een tijdshorizon van 30 dagen aan de liquiditeitsbehoeften kan voldoen.
- De Net Stable Funding Ratio (NSFR) geeft de relatie aan tussen de beschikbare stabiele financiering op lange termijn en de vereiste stabiele financiering op lange termijn voortvloeiend uit de liquiditeitsprofielen van activa en buiten-balansposten. De Net Stable Funding Ratio wordt een verplichte minimumstandaard met ingang van 2018.

Liquidity coverage ratio

Bedragen in miljoenen euro's	30-jun-16	30-jun-16	31-dec-15	31-dec-15
	Totale bedrag	Risico-gewogen bedrag	Totale bedrag	Risico-gewogen bedrag
Aanwezige liquide activa van hoge kwaliteit:				
Totaal aanwezige liquide activa van hoge kwaliteit	1.911	1.851	1.664	1.609
Totale kasmiddelenuitstroom	7.367	1.141	7.672	1.093
Totale kasmiddeleninstroom	1.091	794	1.057	736
Plafond op instroom kasmiddelen		794		736
Nettokasmiddeleninstroom		347		357
Liquidity Coverage Ratio		533%		451%

De netto uitstroom van kasmiddelen moet worden afgedekt door de aanwezige liquide activa van hoge kwaliteit, zodat de ratio minimaal 100% bedraagt.

Net Stable Funding Ratio

Bedragen in miljoenen euro's	30-jun-16	30-jun-16	31-dec-15	31-dec-15
	Totale bedrag	Risico-gewogen bedrag	Totale bedrag	Risico-gewogen bedrag
Totale beschikbare stabiele financiering	8.539	7.274	8.130	7.113
Totale vereiste stabiele financiering	9.434	4.634	8.953	4.507
Net Stable Funding Ratio		157%		158%

De Net Stable Funding Ratio moet meer dan 100% bedragen. Dit betekent dat de beschikbare stabiele financiering groter moet zijn dan de vereiste stabiele financiering.

Gebeurtenissen na balansdatum

Visa Inc. heeft recentelijk Visa Europe overgenomen. Via haar creditcardnetwerk in Spanje (ServiRed) nam Triodos Bank indirect deel aan Visa Europe. ServiRed heeft besloten de opbrengsten van de Visa-transactie uit te keren. Als gevolg hiervan ontving Triodos Bank in juli 2016 € 1,3 miljoen (voor belastingen) in contanten en aandelen in Visa Inc. Deze eenmalige bate is niet in het eerste half jaar van 2016 gerapporteerd, maar dit zal in de tweede helft van 2016 plaatsvinden. Over deze bate is in Spanje vennootschapsbelasting verschuldigd.

Adressen

Internationaal hoofdkantoor

Nieuweroordweg 1, Zeist
Postbus 55, Nederland
3700 AB Zeist, Nederland
Telefoon +31 (0)30 693 65 00
www.triodos.com

Vestigingen

Nederland

Utrechtseweg 44, Zeist
PO Box 55, Nederland
3700 AB Zeist, Nederland
Telefoon +31 (0)30 693 65 00
www.triodos.nl

België

Hoogstraat 139/3 – Rue Haute 139/3
1000 Brussels, België
Telefoon +32 (0)2 548 28 28
www.triodos.be

Bijkantoor Gent

Steendam 8
9000 Gent, België
Telefoon +32 (0)9 265 77 00
www.triodos.be

Verenigd Koninkrijk

Deanery Road
Bristol BS1 5AS, Verenigd Koninkrijk
Telefoon +44 (0)117 973 9339
www.triodos.co.uk

Bijkantoor Edinburgh

Edinburgh Regional office
50 Frederick Street
Edinburgh EH2 1EX, United Kingdom
Telephone +44 (0)131 220 0869
www.triodos.co.uk

Spanje

C/ José Echegaray 5-7
Parque Empresarial Las Rozas
28232 Madrid, Spanje
Telefoon +34 91 640 46 84
www.triodos.es

Bijkantoor Barcelona

Avenida Diagonal 418 bajos
Casa de Les Punxes
08037 Barcelona, Spanje
Telefoon +34 93 476 57 47

Bijkantoor Albacete

C/ Francisco Fontecha 5
02001 Albacete

Bijkantoor Badajoz

Avda. de Fernando Calzadilla,1
06004 Badajoz

Bijkantoor Bilbao

C/ Lersundi 18
48009 Bilbao

Bijkantoor A Coruña

Avenida Finisterre 25
15004 A Coruña

Bijkantoor Girona

Pça. Catalunya 16
17004 Girona

Bijkantoor Granada

C/ Gran Vía de Colón 29
18001 Granada

Bijkantoor Las Palmas de G.C.

C/ Manuel González Martín 2
35004 Las Palmas de Gran Canaria

Bijkantoor Madrid

C/ Ferraz 52
28008 Madrid

Bijkantoor Madrid

C/ Mártires Concepcionistas 18
esq. C/ Ortega y Gasset
28006 Madrid

Bijkantoor Málaga

C/ Córdoba, 9
29001 Málaga

Bijkantoor Murcia

Avenida de la Libertad s/n
30009 Murcia

Bijkantoor Oviedo

C/ Cabo Noval 11
33007 Oviedo

Bijkantoor Palma de Mallorca

Avenida de Portugal 5
07012 Palma de Mallorca

Bijkantoor Pamplona

Avda. del Ejército, 30
31002 Pamplona

Bijkantoor Sevilla

C/ Marqués de Paradas 24
41001 Sevilla

Bijkantoor S.C. de Tenerife

Rambla de Santa Cruz 121
38004 Santa Cruz de Tenerife

Bijkantoor Valladolid

Acera de Recoletos 2
47004 Valladolid

Bijkantoor Valencia

C/ Del Justicia 1
46004 Valencia

Bijkantoor Zaragoza

Avenida César Augusto 23
50004 Zaragoza

Duitsland

Mainzer Landstr. 211
60326 Frankfurt am Main, Duitsland
Telefoon +49 (0)69 717 19 100
Fax +49 (0)69 717 19 222
www.triodos.de